

TREASURYSTATUUT

NATUUR- EN RECREATIESCHAP IJSSELMONDE

Opgesteld door:
Staatsbosbeheer

In opdracht van:
Natuur- en recreatieschap IJsselmonde
Postbus 2
3800 AA Amersfoort
Tel.: 010-2981010

Juni 2019

Inleiding	3
Begrippenkader en doelstellingen van de treasuryfunctie	4
Artikel 1. Begrippenkader	4
Artikel 2. Doelstellingen	5
Deelgebieden van treasury	6
Risicobeheer	6
Artikel 3. Uitgangspunten risicobeheer	6
Artikel 4. Renterisicobeheer	6
Artikel 5. Intern liquiditeitsrisicobeheer	6
Artikel 6. Valutarisicobeheer	6
Financiering	6
Artikel 7. Financiering	6
Artikel 8. Schatkistbankieren	7
Artikel 9. Relatiebeheer	7
Kasbeheer	7
Artikel 10. Geldstromenbeheer	7
Artikel 11. Saldo- en liquiditeitenbeheer	7
Administratieve organisatie en interne controle	8
Artikel 12. Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle	8
Verantwoordelijkheden	8
Artikel 13. Verantwoordelijkheden	8
Informatievoorziening	8
Artikel 14. Informatievoorziening	8
Inwerkingtreding	8
Artikel 15. Inwerkingtreding	8
Memorie van toelichting	9

Inleiding

Per 1 januari 2001 is de Wet financiering lagere overheden (Wet filo) vervangen door de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). In deze nieuwe wet zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente, professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als:

het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

- de financiële vermogenswaarden,
- de financiële geldstromen,
- de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Het recreatieschap onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. Mede als gevolg van de Wet Fido wenst zij haar activiteiten op het gebied van treasury transparant en beheersbaar in te richten.

Mede in verband met de vereisten van de Wet Fido (met name het verplicht schatkistbankieren) actualiseert het recreatieschap de twee instrumenten op het gebied van treasury:

1. treasurystatuut

In dit treasurystatuut is de "beleidsmatige infrastructuur" van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het treasurystatuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

2. treasuryparagraaf

Naast het treasurystatuut zal het schap jaarlijks een treasuryparagraaf opnemen in zowel de begroting als in de jaarrekening. Hierin worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury besproken. In de bestuursrapportage wordt de tussentijdse verslaglegging opgenomen.

Bij het opstellen van het treasurystatuut is rekening gehouden met de bepalingen van de wettelijke kaders o.a. Wet Fido (m.i.v. 2014 verplicht schatkistbankieren), Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (wet Ruddo) en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden.

In het voorliggende treasurystatuut worden allereerst het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie van het recreatieschap geformuleerd. Deze worden vervolgens geconcretiseerd voor de verschillende deelgebieden van treasury:

- risicobeheer
- financiering
- kasbeheer.

Vervolgens wordt de administratieve organisatie en interne controle van de treasuryfunctie beschreven. Tot slot worden de uitgangspunten vastgelegd in verantwoordelijkheden en de informatievoorziening.

In de Memorie van Toelichting worden waar nodig de in het treasurystatuut opgenomen artikelen toegelicht.

Treasurystatuut

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Natuur- en recreatieschap IJsselmonde

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur;

Gelet op artikel 26 van de gemeenschappelijke regeling Natuur- en recreatieschap IJsselmonde, de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), en de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden;

Besluit:

Vast te stellen het navolgende Treasurystatuut.

Begrippenkader en doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 1. Begrippenkader

In dit statuut wordt verstaan onder:

1. Begrotingstotaal De totale lasten op de begroting;
2. Financiering Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
3. Geldstromenbeheer Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
4. Intern liquiditeitsrisico De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
5. Kasgeldlimiet Een bedrag, op basis van de Wet Fido, ter grootte van een percentage (voor het recreatieschap 8,2% zoals vastgesteld in de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden) van het totaal van de jaarbegroting van het recreatieschap bij aanvang van het jaar;
6. Koersrisico Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
7. Kredietrisico De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;
8. Liquiditeitenbeheer Het aantrekken en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
9. Liquiditeitenplanning Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid;
10. Rating De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier;
11. Renterisico Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van het recreatieschap door rentewijzigingen;

12. Renterisiconorm Een bedrag ter grootte van een percentage (voor het recreatieschap 20% zoals vastgesteld in de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden) van het begrotingstotaal aan lasten van het recreatieschap bij aanvang van het jaar;
13. Rentetypische looptijd Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
14. Saldobeheer Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
15. Recreatieschap Het openbaar lichaam, genoemd in artikel 2, van de Gemeenschappelijke Regeling Groenalliantie Midden-Holland en omstreken;
16. Schatkistbankieren Vanaf 14 december 2013 zijn decentrale overheden wettelijk verplicht al hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Het verplicht schatkistbankieren geldt ook voor gemeenschappelijke regelingen;
17. Intradaglimiet De intradaglimiet geeft het maximale bedrag weer dat het recreatieschap per dag van de schatkistbankieren werkrekening ten laste van de rekening-courant bij de schatkist kan opnemen;
18. Rentevisie Toekomstverwachting over de renteontwikkeling;
19. Treasuryfunctie De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit 3 deelfuncties: risicobeheer, financiering en kasbeheer;
20. Uitzetting Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer;
21. Derivaten Financiële instrumenten belichaamd in contracten waarin de voorwaarden zijn vastgelegd waartegen een transactie op een bepaald moment zal of kan plaatsvinden en waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijsen of indices;
 - a. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten kunnen o.a. worden gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren;
22. De organisatie Het desbetreffende recreatieschap;

Artikel 2. Doelstellingen

De treasuryfunctie van het recreatieschap dient tot:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
2. Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
4. Het renterisico beperken en een zo gunstig mogelijk renteresultaat behalen binnen de kaders van de Wet Fido en de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut. Het bereiken van een zo gunstig mogelijk renteresultaat dient afgewogen te worden met aannemelijke risico's, die zich kunnen voordoen.

Deelgebieden van treasury

Risicobeheer

Artikel 3. Uitgangspunten risicobeheer

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. Het recreatieschap mag leningen aangaan en garanties verlenen uitsluitend ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak.
2. Het gebruik van derivaten is toegestaan maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's. De derivaten dienen adequaat geadmistreerd te worden en uitsluitend te worden aangegaan onder begeleiding van een extern adviseur welke onder toezicht van de AFM staat.

Artikel 4. Renterisicobeheer

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet Fido;
2. De renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet Fido;
3. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning en passen binnen lid 1 en 2 van dit artikel.
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.
5. Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft het recreatieschap bovendien naar spreiding in de rentetypische looptijden van de aangetrokken leningen.

Artikel 5. Intern liquiditeitsrisicobeheer

Het recreatieschap beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar).

Artikel 6. Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden in het recreatieschap uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Financiering

Artikel 7. Financiering

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

- a. Financieringen worden enkel aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak van het recreatieschap.
- b. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's en het renteresultaat gunstig te beïnvloeden.
- c. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen.
- d. Het recreatieschap vraagt offertes op bij minimaal 3 instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. De offertes worden schriftelijk vastgelegd.

Artikel 8. Schatkistbankieren

Bij het uitzetten van middelen op grond van de treasuryfunctie voor een periode van een jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

- a. Overtollige liquide middelen (boven het drempelbedrag) van het recreatieschap mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden onder aanvullende voorwaarden van de wet Fido.
- b. Het drempelbedrag voor het recreatieschap is gelijk aan 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal.
- c. Het drempelbedrag is nooit lager dan 250.000 euro;
- d. De intradaglimiet van de schatkistbankieren werkrekening bedraagt 5.000.000 euro.

Artikel 9. Relatiebeheer

Het recreatieschap beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- a. Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht¹ te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer.
- b. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Stichting Toezicht Effectenverkeer (STE) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.
- c. Tussenpersonen dienen onder toezicht te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Kasbeheer

Artikel 10. Geldstromenbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik wordt beperkt door de geldstromen op het niveau van het recreatieschap op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.
2. Het betalingsverkeer wordt zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank.

Artikel 11. Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. Het recreatieschap streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities.
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan het recreatieschap kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt – conform artikel 4 lid 1 – de kasgeldlimiet niet overschreden.
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant.

¹ Onder de Europese Economische Ruimte (EER) vallen naast de lidstaten van de Europese Unie ook Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.

Administratieve organisatie en interne controle

Artikel 12. Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd in dit treasurystatuut.

Verantwoordelijkheden

Artikel 13. Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van het recreatieschap staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
Het Algemeen bestuur	• Het vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, beleidskaders en limieten;• Het vaststellen van de treasuryparagraaf in de begroting en de jaarrekening;• Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan;• Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid;• Het uitvoeren van de niet aan het Dagelijks bestuur overgedragen treasuryactiviteiten.
Het Dagelijks bestuur	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid);• Het achteraf bekrachtigen van de afgesloten transacties (voor zover het Algemeen bestuur dit niet aan zich heeft voorbehouden);• Het rapporteren aan het Algemeen bestuur over de uitvoering van het treasurybeleid.

Informatievoorziening

Artikel 14. Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasury activiteiten wordt de onderstaande informatie verstrekt:

- In de begroting en jaarverslag van het recreatieschap zal het beleid, de ontwikkelingen en de verantwoording worden opgenomen.
- De toezichthouder en het CBS zullen, in het kader van artikel 8 wet Fido en art 4 uitvoeringsregeling wet Fido, worden geïnformeerd over de voor het recreatieschap relevante wettelijke onderdelen.

Inwerkingtreding

Artikel 15. Inwerkingtreding

Dit treasurystatuut treedt in werking met ingang van 1 januari 2019.

Memorie van toelichting

In dit treasurystatuut is het treasurybeleid van het recreatieschap op hoofdlijnen vastgelegd. Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de treasuryfunctie (in artikel 2). Vervolgens geeft het bestuur in het treasurystatuut aan binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelswijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen is bepaald door de Wet Fido. Middels de limieten en richtlijnen wordt het "risicoprofiel" van het recreatieschap bepaald, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd.

De treasuryparagraaf bij de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Het bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het treasurystatuut. Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de financiering (analyse financieringspositie, leningen- en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer. Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet Fido en het treasurystatuut blijven. De treasuryparagraaf in het jaarverslag geeft in het bijzonder een verschillenanalyse tussen de plannen zoals deze zijn opgenomen in de begroting en de realisatie in het verslagjaar.

- Artikel 2 In artikel 2 worden de doelstellingen van de treasuryfunctie van het recreatieschap weergegeven, hieronder worden deze afzonderlijk toegelicht, waar nodig.
- Artikel 2 lid 2 In de artikelen 4 tot en met 9 wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.
- Artikel 2 lid 3 Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het beheer dient zo efficiënt mogelijk uitgevoerd te worden.
- Artikel 4 lid 1 Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van het recreatieschap.
- De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,2%) van het totaal van de jaarbegroting van het recreatieschap bij aanvang van het jaar (zie artikel 3 en 4 van de Wet Fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).
- Artikel 4 lid 4 Een rentevisie is een toekomstverwachting over de renteontwikkeling, deze kan gebaseerd worden op de rentevisie van enkele gezaghebbende financiële instellingen.
- Artikel 5 In de praktijk is het opstellen van een betrouwbare en nauwkeurige liquiditeitenplanning niet eenvoudig. Dit heeft te maken met de inherente onzekerheden die verbonden zijn aan de activiteiten van het recreatieschap en de hieraan verbonden mogelijke financiële gevolgen. Het is daarom van groot belang dat daar waar de treasuryfunctie belegd is, juist, tijdig en volledig wordt geïnformeerd door de overige afdelingen over de financiële gevolgen van hun activiteiten. Daarom is gekozen een liquiditeiten planning met een periode van 1 jaar te hanteren.
- Artikel 7 lid 3 Onderhandse geldleningen zijn leningen waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geldgevende partij kunnen worden vastgesteld.
- Artikel 8 Schatkistbankieren is gebaseerd op het principe van zero-balancing. Dit houdt in dat dagelijks aan het einde van de dag, de overtollige middelen worden afgeroomd naar of aangevuld uit de schatkist. Het recreatieschap

heeft een nieuwe rekening te openen voor het verrichten van de transacties met de schatkist (Rijk).

Schatkistbankieren kent ook een bepaling over onderling lenen. Dit betreft het uitlenen van overtollige middelen tussen decentrale overheden als alternatief voor het aanhouden van die overtollige middelen in de schatkist. Het gaat daarbij expliciet over leningen die verstrekt worden in het kader van de publieke taak en indien tussen de desbetreffende decentrale overheden geen sprake is van een toezichtrelatie (eerste voorwaarde). De tweede voorwaarde betreft dat de onderlinge lening gerapporteerd dient te worden aan het CBS.

Artikel 14

Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante verantwoordingsinformatie moet gerekend worden tot de belangrijkste succesfactoren voor het kunnen beheersen van de financiële- en interne risico's van het recreatieschap.

Afdelingen dienen in een zo vroeg mogelijk stadium "incidenteel" informatie te verschaffen waarin zich significante wijzigingen aandienen in hun verwachtingen omtrent tijdstip of omvang van toekomstige betalingen of ontvangsten (bijv. bij uitstel van een grote investering).